

Uchwała Nr 192/XVII/2022

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 28 lipca 2022 r.

w sprawie uchwały Nr XL/322/2022 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie udzielenia w 2022 r. pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku”

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 79 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XL/322/2022 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie udzielenia w 2022 r. pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku” **z powodu istotnego naruszenia:**

- art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526), polegającego na podjęciu uchwały z naruszeniem trybu jej procedowania,
- art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672 z późn. zm.) i art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.) polegającego na udzieleniu dotacji bez ustalenia jej wysokości.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XL/322/2022 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie udzielenia w 2022 r. pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku” wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 28 czerwca 2022 r.

W dniu 14 lipca 2022 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) podlega nadzorowi Izby i uchwałą Nr 172/XVI/2022 wszczęło w stosunku do niej postępowanie nadzorcze. Badanie nadzorcze uchwały przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium w dniu 28 lipca 2022 r. Posiedzenie przeprowadzono w trybie zdalnym. O terminie posiedzenia powiadomiono organy Powiatu Gliwickiego, z pouczeniem że w posiedzeniu mają prawo uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych w związku z art. 15zzx ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 z późn.zm.). W posiedzeniu Kolegium Izby uczestniczyła upoważniona przedstawicielka Powiatu Gliwickiego - pani Agnieszka Bożyczko - Radca Prawny.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach ustaliło i zważyło, co następuje:

Rada Powiatu Gliwickiego w § 1 badanej uchwały postanowiła o udzieleniu pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku” cyt. „...za zajęcie:

- 1) pierwszego miejsca dla Gminy Pyskowice
- 2) drugiego miejsca dla Gminy Rudziniec
- 3) trzeciego miejsca dla Gminy Wielowieś”.

W § 2 uchwały upoważniono Zarząd Powiatu Gliwickiego do zawarcia z gminami stosownych umów określających przeznaczenie i zasady rozliczania środków. Kolejne paragrafy uchwały dotyczyły powierzenia jej wykonania Zarządowi Powiatu oraz jej wejścia w życie.

W związku z podjęciem przez Radę Powiatu Gliwickiego ww. uchwały, w dniu 8 lipca 2022 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wpłynęło za pośrednictwem Wojewody Śląskiego pismo Zastępcy Przewodniczącego Stowarzyszenia *Młodzi Aktywni Gliwice*, w którym poinformował o nieprawidłowościach, które jego zdaniem, zaistniały podczas procedowania uchwały na sesji Rady Powiatu w dniu 23 czerwca 2022 r. Jak wynika z ww. pisma, podczas rozpatrywania projektu uchwały „...doszło aż do 5 głosowań, podczas których radni w nieznanym Stowarzyszeniu sposób podjęli decyzję o treści merytorycznej uchwały (przyporządkowania miejsc w konkursie dla poszczególnych gmin). Finalnie nie doszło również do poddania pod głosowanie projektu uchwały, bowiem radni zajęli się wyłącznie wyłonieniem laureatów konkursu.” W piśmie sformułowano zarzut braku podjęcia uchwały przez organ z powodu nie poddania przez Przewodniczącego Rady Powiatu pod głosowanie całości tekstu uchwały.

W dniu 18 lipca 2022 r., na podstawie art. 77a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, do Przewodniczącego Rady Powiatu i Starosty Gliwickiego wysłane zostało pismo, dotyczące przekazania tut. Izbie wyciągu z protokołu z sesji Rady Powiatu z dnia 23 czerwca 2022 r. Z otrzymanego wyciągu wynika, że podczas sesji, po poinformowaniu przez Przewodniczącego Rady Powiatu o przeprowadzonym przez komisję konkursie, w wyniku którego wybrano trzy najlepsze zadania realizowane przez trzy gminy: Pyskowice, Rudziniec i Wielowieś, a także po omówieniu przez Przewodniczącego Rady zasad przyznania środków finansowych Powiatu za zajęcie poszczególnych miejsc (wynikających z uprzednio podjętej uchwały Rady Powiatu), nastąpiła seria głosowań radnych na poszczególne zadania, mających na celu wyłonienie I, II i III miejsca w konkursie. Radni zagłosowali następująco: I miejsce przyznano Gminie Pyskowice, II miejsce zajęła Gmina Rudziniec, zaś III miejsce otrzymała Gmina Wielowieś. Następnie Przewodniczący Rady poinformował, iż „...podjęcie powyższych głosowań jest równoznaczne z podjęciem uchwały Rady Powiatu Gliwickiego w sprawie udzielenia w 2022 roku pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku”.

Zaznaczyć należy, że z wyjaśnień złożonych przez przedstawicielkę Powiatu na posiedzeniu Kolegium wynika, że projekt uchwały, jaki otrzymali radni pod obrady na posiedzeniu Rady Powiatu był taki, jaki przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach do badania nadzorczego, z tym że nie zawierał on nazw gmin i zostały one dopisane po przeprowadzonych głosowaniach.

Biorąc pod uwagę powyższe Kolegium Izby stwierdziło, że przekazana tut. Izbie uchwała Rady Powiatu Gliwickiego Nr XL/322/2022 została podjęta z naruszeniem prawa. Zgodnie z art. 13 ust. 1

ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym uchwały rady i zarządu powiatu zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady (zarządu) w głosowaniu jawnym, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej. Ustawodawca nie przewidział w żadnym innym przepisie sposobu głosowania, jaki miał miejsce na sesji Rady Powiatu w dniu 23 czerwca br. w zakresie udzielenia pomocy finansowej gminom Powiatu, nie odbyło się bowiem głosowanie radnych Powiatu nad projektem uchwały o treści przekazanej do tut. Izby.

Ponadto Kolegium stwierdziło, że w zakresie sposobu określenia wysokości przyznawanej gminom Powiatu pomocy finansowej, poza ustaleniami zawartymi w § 1 uchwały, żaden inny jej fragment nie wskazywał kwot dotacji dla poszczególnych gmin, ani też sposobu ich wyliczenia.

W podstawie prawnej badanej uchwały powołano m.in. na § 7 ust. 2 uchwały Nr XXXVII/296/2022 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku”. Zgodnie z § 7 ust. 1 ww. uchwały, nagrodą w konkursie jest sfinansowanie trzech najlepszych zadań wybranych przez komisję wskazaną przez Zarząd Powiatu Gliwickiego po analizie złożonych wniosków. Zgodnie z § 7 ust. 2 ww. uchwały cyt. *„Środki zostaną przyznane w wysokości do 100% kosztów zadania, jednak nie więcej niż do wysokości kwoty ustalonej uchwałą Rady Powiatu Gliwickiego według następujących zasad:*

- 1) 1 miejsce - 20 000 zł,
- 2) 2 miejsce - 15 000 zł,
- 3) 3 miejsce - 10 000 zł.”

Z art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) wynika możliwość udzielenia innym jednostkom samorządu terytorialnego pomocy finansowej w formie dotacji celowej lub pomocy rzeczowej. Z kolei zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 5 cytowanej ustawy o finansach publicznych wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto art. 47 ust. 1 ustawy 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672 z późn. zm.) stanowi, iż jednostka samorządu terytorialnego może udzielać dotacji innym jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie realizowanych przez nie zadań, zaś z art. 47 ust. 2 tej ustawy wynika, że wysokość dofinansowania określa, w drodze uchwały, organ stanowiący tej

jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji. Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, że określenie kwoty udzielanej pomocy finansowej (dotacji celowej) należy do wyłącznej kompetencji organu stanowiącego.

Natomiast w podjętej przez Radę Powiatu Gliwickiego w dniu 23 czerwca 2022 r. uchwale Nr XL/322/2022 określono wprawdzie jakim gminom przyznano poszczególne miejsca w organizowanym przez Powiat konkursie oraz postanowiono o udzieleniu tym gminom na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska pomocy finansowej w formie dotacji celowych, jednakże nie określono, wymaganej przepisami zarówno ustawy o finansach publicznych, jak i ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wysokości tej pomocy.

Kolegium nie podzieliło złożonych w tym zakresie wyjaśnień uczestniczącej w posiedzeniu przedstawicielki Powiatu, zdaniem której poszczególne wysokości przyznanych dotacji wynikają bezpośrednio z podjętej w dniu 31 marca 2022 r. przez Radę Powiatu uchwały Nr XXXVII/296/2022. Kolegium zwraca uwagę, iż brzmienie § 7 ust. 2 ww. uchwały dotyczy maksymalnych kwot, możliwych do przyznania wyłonionym w drodze konkursu gminom, użyte bowiem sformułowania („...w wysokości **do** 100% kosztów zadania, jednak nie więcej niż **do** wysokości kwoty ustalonej uchwałą Rady Powiatu...”) nie precyzują konkretnych wielkości dotacji, a jedynie określają ich górne granice.

W związku z powyższym Kolegium stwierdziło, że uchwała Nr XL/322/2022 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie udzielenia w 2022 r. pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku” podjęta została z istotnym naruszeniem art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Mając na uwadze powyższe uzasadnienie prawne i faktyczne, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oraz w związku z art. 79 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym stwierdziło **nieważność** uchwały Nr XL/322/2022 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie udzielenia w 2022 r. pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Powiat Przyjazny Środowisku”.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej